

Fra pjecen 'Skal du flytte til Danmark? Eller overvejer du at flytte?',
Departementet for Familie og Justitsvæsen
- <http://naalakkersuisut.gl/da/Naalakkersuisut/Departementer/Familie-og-Justits>

Udfordringer for udsatte grønlandere i Danmark

Blandt den relativt store gruppe grønlandere, der er bosiddende i Danmark, findes et mindre antal, som er socialt udsatte. Denne gruppe skal hjælpes gennem et særligt dansk regeringsinitiativ, som her får en grønlandsk kommentar med på vejen.

AF UPALUK POPPEL

Grønlands Økonomiske Råd havde i sin rapport fra 2013 fokus på gruppen af grønlandskfødte personer, som er bosiddende i Danmark. Undersøgelsen tog udgangspunkt i oplysninger fra 2010, og analysens hovedbudskaber var:

- Der bor ca. 14.000 personer i Danmark, som er født i Grønland. Heraf skønnes omkring 11.500 personer at være opvokset i Grønland. I denne tilflyttergruppe er der en klar overvægt af grønlandske kvinder.
- Der er tegn på social migration for en del af de grønlandske tilflyttere i Danmark. Godt en femtedel har ingen fast tilknytning til arbejdsmarkedet og går ledige, er på kontanthjælp eller førtidspension.

De socialt udsatte

Der er grønlandere, som har det godt og trives i Danmark, men der er også grønlandere, som ikke har det godt og er socialt udsatte.

De socialt udsatte grønlandere er ofte førtidspensionister, psykisk syge, traumatiserede, voldsramte kvinder, mænd over 40 år og unge grønlandere.

De belastende situationer og problemer, som udsatte grønlandere er ramt af, er bl.a. misbrug og begrænset kendskab til dansk sprog og kultur. De lever en subkulturel tilværelse som hjemløse. I dag er der ikke præcise tal på, hvor mange socialt udsatte grønlandere der er i Danmark.

Årsager til udsathededen

Grønland og Danmark indgår i et rigsfællesskab. Det betyder, at grønlændere automatisk har dansk statsborgerskab og dermed samme rettigheder og pligter i forhold til sociale ydelser ved flytning til Danmark som andre danske statsborgere. Når tilflyttede grønlændere på trods af det fælles statsborgerskab alligevel kan være særligt udsatte, skyldes det bl.a. sproglige og kulturelle barrierer:

Ikke alle grønlændere kender til de danske forhold og kan have svært ved at forstå det danske sprog. Dette kan give anledning til problemer. Det kan derudover være svært at få opbygget et netværk, hvis man ikke taler sproget flydende. Den grønlandske kultur er markant anderledes end den danske, og nogle grønlændere kan få problemer, når de rejser til Danmark. Derudover kan der opstå problemer med at få folk fra Grønland integreret på arbejdsmarkedet.

Der kommer flere grønlændere til Danmark, som har drømt om at få bedre liv, men som ender med dårlige vilkår og bliver arbejdsløse, hjemløse eller på anden måde udsatte. Det kan skyldes, at nogle af de tilflyttede grønlændere allerede har forskellige personlige og sociale problemer, som de håber at løse i Danmark. Manglende ressourcer til at søge råd og bistand og manglende kendskab til regler og procedurer i det danske system bliver et problem i sig selv.

'Grønlænder-strategien'

Mange grønlændere har ikke kendskab til, hvilke rettigheder og velfærdsgoder de er berettiget til. Derudover er der mange, der ikke ved, hvor de skal henvende sig. Der kan derfor gå lang tid, før tilflyttere får kontakt til det offentlige system og får den fornødne hjælp. Ved kontakten til det offentlige system i Danmark kan der opstå sproglige problemer og misforståelser, og der kan være brug for tolkebistand.

Derfor er der udarbejdet en 'grønlænder-strategi' af Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold. Strategien handler om integration og forebyggelse i forhold til udsatte grønlændere. Der er afsat 13,1 mio. kr. til strategien over en 4 års periode.

Fem kommuner indgår i strategien, og når pengene er fordelt, er der knap 360.000 kr. til hver kommune om året.

Indsatsen for socialt udsatte grønlændere i Danmark

Der er samlet meget viden og indsigt i de problemer, der eksisterer for socialt udsatte grønlændere i Danmark, men der mangler stadig en målrettet indsats. For eksempel mangler der data om følgende:

- hvor mange grønlændere, der bor i Danmark, er socialt udsatte?
- hvordan fordeler de socialt udsatte sig aldersmæssigt, og hvilke sociale problemer har de?
- hvor kommer de fra kommer i Grønland?

Mangel på præcise oplysninger på forskellige områder:

- Integrationspolitik: Grønlændere skal sikres mulighed for at integrere sig i Danmark. For eksempel skal der sættes på undervisning i dansk, på uddannelse og på indslusning på arbejdsmarkedet samt på opsøgende rådgivning og information om det danske velfærdssystem.

Hvorfor kaldes det for 'grønlænder-strategien'?

- Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Socialt forhold har udarbejdet en strategi og bruger betegnelsen 'grønlænder-strategien'.

Departementet for Familie og Justitsvæsen anbefaler Ministeriet, at strategien burde kaldes 'Strategi for socialt udsatte grønlændere i Danmark og fokusere på:

- At forstærke indsatsen for kvinder og mænd i forskellige livssituationer (f.eks. voldsramte kvinder, hjemløse mænd og kvinder, unge mennesker, misbrugere og mennesker, der har været udsat for seksuelle krænkelser).
- At øge samarbejdet mellem Grønland og Danmark for at lære af hinanden og blive bedre til at forebygge og forbedre levevilkårene for socialt udsatte grønlændere. ■

Læs mere om Grønland/Danmark i STOF nr. 23.